

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Jana Passera a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **G.-O. B.**, zastoupen JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátkou se sídlem Dřevařská 25, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2010, č. j. 56 Az 16/2010 – 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokátce JUDr. Alžbětě Prchalové **se nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 5. 2010, č. j. 56 Az 16/2010 – 23, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 9. 2. 2010, č. j. OAM-31/ZA-06-ZA12-2010, kterým byla žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, byl do s. ř. s. zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné

připomenout, že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že ministerstvo nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, že nevedlo azylové řízení tak, aby posílilo jeho důvěru ve správnost správního rozhodování, že napadené rozhodnutí nepovažuje za přesvědčivé, že ministerstvo nezjistilo všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena, že se nevypořádalo se všemi provedenými důkazy a že odůvodnění napadeného rozhodnutí jej nepřesvědčilo o jeho správnosti a postupu ministerstva, čímž porušilo ust. § 3, § 50 odst. 2, 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Takto formulované stížní námitky jsou zcela obecné a není

z nich patrně, v jakém směru a jakých konkrétních pochybení se mělo ministerstvo dopustit. Nejvyšší správní soud se otázkou konkretizace stížných námitek zabýval v celé řadě svých rozhodnutí. Např. v usnesení ze dne 24. 11. 2004, č. j. 1 Afs 47/2004 - 74, vyslovil názor, že „není důvodem kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., cituje-li stěžovatel toliko zákonný text tohoto ustanovení nebo jeho část, aniž by jej v konkrétní věci specifikoval, a nekonkretizuje-li vady v řízení či vady v právním úsudku, jichž se soud podle stěžovatele dopustil“. Obdobně se vyslovil i v rozsudku ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, uveřejněném pod č. 312/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, kde uvedl, že „pokud stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž upřesňuje, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné. Nejvyšší správní soud vychází z premisy „nechť si každý střeží svá práva“; proto nemůže stěžovatelka v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistily důsledně skutečný stav věcí, pokud sama neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí“.

Dále stěžovatel namítal, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, resp. minimálně pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu a že napadené rozhodnutí ministerstva nemá oporu ve skutkovém stavu, neboť stěžovatel se obává násilí ze strany švagrů a dalších příbuzných manželky, protože v Mongolsku není úroveň ochrany lidských práv na takové úrovni, aby mu zajistila ochranu před dalšími útoky. Otázkou pronásledování ze strany soukromých osob se Nejvyšší správní soud také zabýval v řadě svých rozhodnutí, z nichž lze uvést např. rozsudek ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48. V odůvodnění tohoto rozsudku se uvádí, že „Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“ Dále v rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, bylo konstatováno, že „Obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.“ V rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004 - 37, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „Pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“

Stěžovatel rovněž namítal, že postup ministerstva byl nezákonný, protože se mělo zabývat udělením doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu, příp. uplatněním principu non-refoulement podle čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, která má v případě odlišné dikce vnitrostátního právního předpisu aplikační přednost. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Azs 343/2004 - 56, bylo uvedeno, že „V případě rozporu mezi ustanoveními čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků (publikované pod č. 208/1993 Sb.) a § 91 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, má aplikační přednost čl. 33 odst. 1 Úmluvy. Pokud je však zjevné, že konkrétní

žadatel o azyl nemůže být uprchlíkem typicky proto, že neuvádí žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování, není k takové aplikační přednosti důvod, neboť na takovou osobu čl. 33 odst. 1 Úmluvy nedopadá.“ Ministerstvo i krajský soud se v daném případě zabývaly všemi skutečnostmi, které stěžovatel v průběhu řízení uvedl a důvodně dospěly k závěru, že neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že mu hrozí vážná újma podle ust. § 14a zákona o azylu, neboť hovořil pouze o problémech soukromého charakteru a snaze legalizovat si pobyt na území České republiky.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na stížní námitky uplatněné v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti soudem ustanovena zástupkyní advokátka a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokátky včetně hotových výdajů stát. V dané věci však Nejvyšší správní soud zástupkyni stěžovatele odměnu za zastupování nepřiznal, neboť z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by učinila nějaký úkon právní služby, za který náleží odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2010

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu